

Sygn. akt IV KK 603/19

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **M. K.** uniewinnionego od zarzutu popełnienia czynu z art. 197 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 29 września 2020 r.,
wniosku obrońcy
o uzupełnienie postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania
na podstawie art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k., § 15 ust. 2, § 20 w zw. z § 11 ust. 4 pkt 2
rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie
opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 z późn. zm.)

postanowił:
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w C. wyrokiem z dnia 21 lutego 2019 r., sygn. akt IV K (...), uniewinnił oskarżonego M.K. od zarzucanego mu subsydiarnym aktem oskarżenia czynu zakwalifikowanego z art. 197 § 1 k.k.

Po rozpoznaniu apelacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej Sąd Okręgowy w C. , wyrokiem z dnia 11 lipca 2019 r., sygn. akt VII Ka (...), utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji. Kasację złożył pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w C. . Obrońca M. K., adw. O. W. Z., złożyła odpowiedź na kasację, do której dołączyła wystawioną 25 września 2019 r. fakturę nr (...) opiewającą na kwotę 2.000 zł brutto, wnosząc jednocześnie o zasądzenie na rzecz oskarżonego od oskarżycielki posiłkowej kosztów ustanowienia obrońcy w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy postanowieniem wydanym na posiedzeniu w dniu 30 lipca 2020 r. oddalił kasację, uznając ją za oczywiście bezzasadną. Kosztami postępowania kasacyjnego obciążył oskarżycielkę posiłkową U. K., nadto zasądził od niej na rzecz M.K. kwotę 720 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych w związku z udziałem obrońcy w postępowaniu kasacyjnym.

Po wydaniu powyższego orzeczenia pismem z dnia 14 sierpnia 2020 r. obrońca M.K. , wystąpiła o „uzupełnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dn. 30.07.2020 roku wydanego w niniejszej sprawie poprzez wydanie dodatkowego postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania i zasądzenie od oskarżycielki posiłkowej U.K. na rzecz oskarżonego M.K. dodatkowej kwoty 1.280,00 zł z tytułu kosztów ustanowienia obrońcy w postępowaniu kasacyjnym.” W uzasadnieniu wskazała, że zasadnie przyznano od oskarżycielki posiłkowej zwrot kosztów z tytułu ustanowienia przez oskarżonego obrońcy, „jednakże błędnie określono wysokość tychże kosztów. Sąd zasądził bowiem kwotę 720,00 zł zamiast kwoty 2000,00 zł”, chociaż „wydatki oskarżonego z tytułu ustanowienia obrońcy w sprawie zostały udokumentowane przedłożoną wraz z odpowiedzią na kasację fakturą VAT o nr (...) i miały charakter uzasadniony”. Nadto obrońca zwróciła uwagę, że „koszty poniesione przez oskarżonego w toku postępowania przed Sądem Najwyższym nie przekraczają sześciokrotności stawek minimalnych określonych rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie. Zgodnie z art. 616 § 1 k.p.k. do kosztów procesu należą koszty sądowe oraz uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika. Wydatkami M.K. będą zatem m.in. koszty, jakie poniósł w związku z ustanowieniem obrońcy, czyli opłata jaką wydatkował z powodu jego ustanowienia. Opłaty za czynności adwokackie ustala umowa zawarta przez adwokata z klientem (art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze, t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1513 z późn. zm.), jednak gdy chodzi o zasądzenie na rzecz strony kosztów od przeciwnika procesowego, trzeba uwzględnić treść rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 z późn. zm. – dalej określane jako rozporządzenie). Jak to wskazała obrońca, w tym akcie prawnym jest mowa o

sześciokrotności stawki minimalnej, mianowicie § 15 ust. 3 zamieszczony w Rozdziale 5 („Wysokość opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości”) stanowi, że w określonych warunkach „Opłatę w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w wysokości przewyższającej stawkę minimalną, która nie może przekroczyć sześciokrotności tej stawki, ani wartości przedmiotu sprawy”. W odniesieniu do wystąpienia obrońcy należy zauważyć, że kluczowe jest tu wskazanie, że opłata wyższa od stawki minimalnej jest aktualna tylko wtedy, gdy sprawa wymaga przeprowadzenia rozprawy. Tymczasem sprawa M. K. w postępowaniu kasacyjnym nie wymagała przeprowadzenia rozprawy (orzeczenie wydano w trybie art. 535 § 3 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron) i w takim przypadku miał zastosowanie § 15 ust. 2 rozporządzenia, który stanowi, że „Opłatę w sprawach niewymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w wysokości równej stawce minimalnej”, zatem nie przewiduje możliwości wykroczenia poza tę stawkę. Do rozważenia pozostawała zatem kwestia, która ze stawek minimalnych przewidzianych w rozporządzeniu powinna być uznana za wyznacznik kwoty należnej oskarżonemu z tytułu ustanowienia obrońcy.

Aktywność obrońcy M.K. w postępowaniu kasacyjnym ograniczyła się do sporządzenia odpowiedzi na kasację. W rozporządzeniu czynności tej nie wyszczególniono, wobec czego należało uwzględnić uregulowanie zawarte w § 20 rozporządzenia, które stanowi, że wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju. Wypada przyjąć, szeroko rozumiejąc pojęcie „sprawa”, że sporządzenie odpowiedzi na kasację, zwłaszcza – jak w niniejszej sprawie – wskazującej na oczywistą bezzasadność skargi, najbardziej zbliżone jest do sporządzenia opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji, co do której wysokość opłaty adwokackiej w kwocie 720 zł jest ustalona w § 11 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 stycznia 2019 r., IV KK 702/18; z dnia 26 czerwca 2019 r., IV KK 372/18).

Mając powyższe na uwadze, taką kwotę postanowieniem z dnia 30 lipca 2020 r. zasądzono od oskarżycielki posiłkowej na rzecz M.K. tytułem zwrotu wydatków poniesionych w związku z udziałem obrońcy w postępowaniu kasacyjnym oraz niniejszym postanowieniem nie uwzględniono wniosku obrońcy o zasądzenie dodatkowej kwoty 1280 zł.

